

NEW JERSEY'DE WORK AND TRAVEL

İsmail Hakkı USTAİBO*

Merhaba Arkadaşlar,

Ben Trakya Üniversitesi uluslararası ilişkiler bölümü son sınıf öğrencisiyim. Amerika Birleşik Devletleri'ni (ABD)görmek ve yeni tecrübeler edinmek için 3. sınıfın yaz aylarında Work and Travel (Çalış ve Gez) programına katıldım. Bu makalede Work and Travel programı ile alakalı deneyimlerimi elimden geldiği kadarıyla anlatmaya çalışacağım. Bu programdaki deneyimlerimi siz arkadaşlarımla paylaşmadan önce tecrübelerimi anlatma fırsatı tanıyan Uluslararası İlişkiler Öğrenci Dergisine teşekkür etmek istiyorum.

Work and Travel programına katılmak için üniversite öğrencisi olmanız gerekmektedir. Yaz aylarında yapabileceğiniz ortalama 3-4 ay sürecek bir programdır. Gerekli araştırmaları yaptığınız takdirde bir şirket aracılığı ile gidebiliyorsunuz. Seçeceğiniz şirket size uygun olarak çalışacağınız iş yerini belirledikten sonra, konaklama yerini, havaalanından eve gitme ve banka işlemleri gibi konularda yardımcı oluyor. Önceden giden arkadaşların yapmış olduğu yorumlar ve yapacağınız araştırmalar sayesinde doğru bir şirket seçimi yapabilirsiniz aksi takdirde hayalkırıklığına uğrayabilirsiniz.

Amerika'daki hayata uyum sağlamak sandığım kadar zor olmadı.Konakladığım yer 3 katlı bir yurt gibi kullanılıyor ve küçük odalardan oluşuyordu. Konalamak için haftalık 100\$ civarı bir ücret ödemek mecburiydi. Orada benim gibi üniversite öğrencisi olan ve dünyanın başka ülkelerinden gelen 20'nin üzerinde öğrenci daha vardı, kimi garsonluk, kimi bulaşıkçılık kimi ise temizlik işleri yapıyordu. Farklı ülkelerden gelen kişilerle kaynaşma, yeni kültürleri tanıma ve yeni arkadaşlıklar edinme fırsatım oldu.İlk haftalarda İngilizceyi doğru şekilde konuşmak için dilbilgisine ve kelimelere dikkat ettiğimden akıcı konuşamıyordum. Zamanla pratiğim arttı ve daha iyi konuşmaya ve anlamaya başladığımı farkettim. Türkiye'den gelen öğrenciler ile aramızda olabildiğince İngilizce konuşmaya özen gösterdik. Dilbilgisi hataları üzerinde durmadığımız takdirde çok akıcı bir şekilde İngilizce konuşmayı öğrendiğimizi farkettiler.Orada yaşayan insanlara gelince, hepsi güler yüzlü ve çok saygılı, her sabah yoldan geçen insanların size selam vermesi veya günaydın demesi sizin kendinizi oranın yerlisiymiş gibi hissetmenize neden oluyor.

Ben, New Jersey eyaletinin Atlantik okyanusuna çıkışı olan yarımada olarak tabir edebileceğim Seaside Heights kasabasında, Beach Attendant (Plaj Görevlisi) olarak çalıştım. Görevim plaj kurallarına uymayan insanları uyarmaktı. Örneğin, plajda alkol tüketmek ve sigara içmek yasaktı. Dolayısıyla bu kuralı ihlal edenleri uyarıyordum. Yaptığım iş sayesinde orada yaşayan insanların kültürlerini daha iyi tanıma fırsatı buldum.Yaptığım işin İngilizce seviyemi geliştirmem açısından yardımcı olduğunu düşünmüyorum, kullandığım kelime hazinesi sınırlıydı. Çok nadir olarak bir takım insanlarla farklı konularda sohbet ediyorduk. Plaja gelen insanların %60'ı turistti ve sadece İspanyolca konuşabilen kişilerden oluşuyordu. Yaptığım işle alakalı en çok karşılaştığım sorun, genellikle İngilizce yerine İspanyolca konuşan kişilerlerden kaynaklanıyordu, birbirimizi anlamakta zorluk çekiyorduk. İspanyolca Amerika'da en yaygın 2. dildir ve 40 milyon insan tarafından konuşulmaktadır. Benim açımdan İngilizce'den ziyade İspanyolca'ya alışmak eğlenceli bir süreçti. Benim orada bulunduğum dönemde Seaside Height kasabasında 4 tane Türk işletmecisi vardı.

*Uluslararası İlişkiler Bölümü Dördüncü Sınıf Öğrencisi

Onların sayesinde bölgeye uyum sağlamam, boş vakitlerimde onlarla beraber yaşadıkları yerleri görme, oradaki diğer Türklerle tanışma, yaşam sorunlarını inceleme imkanına sahip olmam farklı bir deneyim oldu. ABD’de yaşayan Türklerin Balkan Türklüğü ile benzer sorunlarla cebelleştiklerini farkettim. Fakat Amerika’da yaşayan Türklerin yaşam zorluklarına rağmen Balkan Türklerinden farkları daha iyi imkanlara sahip olmalarıdır. Ayrıca New Jersey eyaletinde yaklaşık olarak 30.000 civarında Türk yaşadığını öğrenince çok şaşırılmışım.

ABD’de Work and Travel kültürel değişim programı adı altında resmileştirilmiştir. Katılan öğrenciler federal yasa tarafından zorunlu kılınabilecek en düşük ücrette çalıştırılmaktadır. Bu ücret tüm vergiler çıkarıldığında saat ücreti 7.50\$ civarındadır. Ben çalıştığım işte saat ücreti olarak 10\$ gibi bir ücret alıyor ve haftada 70-80 saat çalışıyordum. Yerlilerle konuştuğumda Amerikalıların böyle bir işi yapması durumun da işverenin saat ücreti olarak 20-30\$ arasında ödemesi gerektiğini anladım. Dolayısıyla Work and Travel programını nasıl amacının ucuz işçi temin etmek olduğunu anlamam çok uzun sürmedi. Fakat programa katılan gençlerin amacı genellikle rüyalar ülkesi olan Amerika’yı gezmek olduğu için hem çalışan hem iş veren hemde hükümetin(ekonomiyi canlandırması açısından) mutlu olduğunu düşünüyorum. Üç ay çalıştıktan sonra programa katılmak için önceden vermiş olduğunuz ücretin 2 veya 3 katını kazanıyorsunuz. Ancak kazandığımız bu para ile ABD içinde gezme (travel) planı yaptıysanız kazandığınızı bu ülkede bırakarak ülkenize dönüyorsunuz.

Özetle work and travel programından öğrenebilecekleriniz ; kendi kendinize yetme ve bütçenizi ayarlama, sorunlara karşı çözüm odaklı yaklaşım ve kendinizi keşfetmeniz gibi hususlardır. Bu bağlamda program kapsamında yeni yerler gezip görmemiz ve bulunduğunuz yeri tanımanız gerektiği kanaatindeyim. Dil konusuna gelince günümüzde sadece İngilizce değil farklı diller de öğrenmemiz gerektiğini düşünüyorum. Work and Travel programına başvurup eğlenebildiğiniz kadar eğlenmenizi ve bu kısa süreli programın tadını çıkarmanızı tavsiye ederim. Pişman olmayacaksınız.